

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp — HE 98/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 98/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 15/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annettuun lakiin (661/2012) uusi 7 a § seuraavasti:

1 luku

Kilpailu- ja kuluttajavirastoa koskevat säännökset

7 a §

Rajoitus rekisteröidyn oikeuteen tutustua hänestä kerättyihin tietoihin

Sen lisäksi, mitä tietosuojalain (/) 34 §:n 1 momentissa säädetään, rekisteröidyllä ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) 15 artiklassa tarkoitettua oikeutta tutustua hänestä kerättyihin Kilpailu- ja kuluttajaviraston rekisterissä oleviin tietoihin, joita virasto käsittelee sen hoitaessa kilpailulain, hankintalain tai erityisalojen hankintalain mukaisia valvonta-tehtäviään, jos tietojen antamatta jättäminen on välttämätöntä viranomaisten toiminnan julkisuu-

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

desta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 15 kohdan nojalla valvonnan tai sen tarkoituksen toteutumisen turvaamiseksi.

Rajoitettaessa rekisteröidyn oikeutta 1 momentin nojalla on noudatettava, mitä tietosuojalain 34 §:n 2—4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 1 §:n 5 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 3 momentti ja 13 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 13 §:n 3 momentti laissa 1103/2017, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala ja määritelmät

Henkilötietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä. Henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalaissa (/).

7 §

Matkustajarekisteri

Majoitustoiminnan harjoittaja voi käyttää matkustajatietoja ja matkustajarekisteriä asiakaspalveluun ja suoramarkkinointiin. Rekisteröidyn oikeudesta vastustaa henkilötietojen käsittelyä säädetään tietosuoja-asetuksessa.

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

8 §

Matkustajätietojen luovuttaminen poliisille sekä matkustajailmoitusten ja -tietojen säilyttäminen ja hävittäminen

Majoitustoiminnan harjoittajan on säilytettävä matkustajailmoitukset ja -tiedot yhden vuoden ajan matkustajailmoituksen allekirjoittamispäivästä, minkä jälkeen ne on hävitettävä. Matkustajarekisterissä olevat matkustajatiedot on säilytettävä yhden vuoden ajan niiden merkitsemisestä, minkä jälkeen ne on hävitettävä. Asiakaspalveluun ja suoramarkkinointiin käytettävien tietojen poistamiseen rekisteristä sovelletaan kuitenkin, mitä tietosuojasetuksessa säädetään.

13 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus tietosuojarikoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 9 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (921/2017) 16 § seuraavasti:

16 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä saa luovuttaa henkilötietoja tulosteena tai saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta tai luovuttaa ne muutoin sähköisessä muodossa. Tieto henkilötunnuksesta saadaan kuitenkin luovuttaa tämän lain nojalla vain, jos tieto annetaan tulosteena tai teknisenä tallenteena ja jos luovutuksensaajalla on oikeus henkilötunnuksen käsittelyyn tietosuojalain (/) 29 §:n tai muun lain nojalla.

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain 130 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 130 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 358/2015, seuraavasti:

130 §

Rekisterit

Tietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä siitä muualla laissa säädetään. Rekisterissä olevat muut kuin henkilötiedot on tarkastettava ja tarpeettomat tiedot poistettava tarkastuksen yhteydessä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista henkilötietojen käsittelyssä säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyden toteamisesta annetun lain 11 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyden toteamisesta annetun lain (920/2005) 11 §:n 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

mittauslaitelain 53 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan mittauslaitelain (707/2011) 53 §:n 2 momentti.

2 §
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

tilintarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tilintarkastuslain (1141/2015) 4 luvun 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 622/2016, sekä
muutetaan 4 luvun 13 §:n 2 ja 4 momentti, 6 luvun 9 §:n 6 momentti, 8 luvun 6 § sekä 9 luvun 1 §:n 2 momentti ja 3 §:n 2 momentin 4 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 13 §:n 2 ja 4 momentti, 6 luvun 9 §:n 6 momentti ja 9 luvun 3 §:n 2 momentin 4 kohta laissa 622/2016, seuraavasti:

4 luku

Tilintarkastajaa koskevat muut säännökset

13 §

Epäilyksistä ilmoittaminen

Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää toimenpiteet, joilla suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Sen lisäksi, mitä tietosuojalain (/) 34 §:n 1 momentissa säädetään, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen kohteena olevalla ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, 15 artiklassa tarkoitettua rekisteröidyn oikeutta tutustua hänestä kerättyihin tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä. Rajoitettaessa rekisteröidyn oikeutta on noudatettava, mitä tietosuojalain 34 §:n 2—4 momentissa säädetään.

6 luku

Hyväksyminen ja rekisteröinti

9 §

Tilintarkastajarekisteri

Rekisteri-ilmoituksista ja rekisterimerkinnöistä sekä rekisteriin merkittävistä muista tiedoista kuin henkilötiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

8 luku

Valvontavaltuudet

6 §

Tietojen saaminen muilta viranomaisilta

Tilintarkastusvalvonnalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä saada viranomaiselta ja muulta julkista tehtävää hoitavalta tässä laissa säädettyä valvontaa varten välttämättömät tiedot. Tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuudesta on säädetty. Mitä edellä säädetään, ei kuitenkaan koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja ja rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta eikä henkilön sosiaalihuollon tarvetta tai hänen saamiaan sosiaalihuollon palveluja, tukitoimia ja muita sosiaalihuollon etuuksia koskevia henkilötietoja.

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

9 luku

Tietojen luovuttaminen ja viranomaisyhteistyö

1 §

Oikeus tietojen luovuttamiseen

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja ja rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta eikä henkilön sosiaalihuollon tarvetta tai hänen saamiaan sosiaalihuollon palveluja, tukitoimia ja muita sosiaalihuollon etuuksia koskevia henkilötietoja.

3 §

Kansainvälinen valvontayhteistyö

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös valvonnan kannalta tarpeellisten asiakirjojen toimittamista muun kuin ETA-valtion valvojalle, joka kotimaassaan lain nojalla hoitaa vastaavia tehtäviä, jos:

4) tietojen vaihdossa noudatetaan tietosuoja-asetusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .
Tilintarkastuksesta annettu valtioneuvoston asetus (1377/2015) jää voimaan myös siltä osin kuin se on annettu tällä lailla muutetun 6 luvun 9 §:n 6 momentin nojalla.

Laki

yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (293/2017) 9 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 2 §:n 2 momentti ja 6 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

2 §

Lain soveltamisala

Jollei laissa toisin säädetä, yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään sekä siihen talletettujen tietojen julkisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 5 ja 6 §:ää. Henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalaissa (/).

6 §

Asiakastietojärjestelmän rekisterinpitäjät

Työ- ja elinkeinoministeriö ja asiakastietojärjestelmään tietoja tallettavat 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut tahot ovat asiakastietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjiä.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa asiakastietojärjestelmän yleisestä toiminnasta sekä teknisestä käyttöyhteydestä tietojen tallettamista, yhdistämistä, luovuttamista ja muuta käsittelyä varten. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tietojärjestelmän käytettävyydestä sekä siihen sisältyvien tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa asiakastietojärjestelmässä suoritettavan henkilötietojen käsittelyn osalta tietosuoja-asetuksen 25 artiklassa tarkoitetusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta, 32 artiklassa tarkoitetusta käsittelyn turvallisuudesta, 35 artiklassa tarkoitetusta tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista ja 36 artiklassa tarkoitetusta ennakkokuulemisesta sekä muista sellaisista tietosuoja-asetuksessa säädettyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat tietojärjestelmän tietoturvalisuuksia. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole oikeutta määrätä tietojärjestelmään talletetuista tiedoista eikä luovuttaa niitä, ellei laissa toisin säädetä.

Asiakastietojärjestelmään tietoja tallettavat 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut tahot toimivat talletetun tiedon rekisterinpitäjinä tallettamiensa tietojen osalta, vastaavat muista kuin tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista sekä päättävät tallettamiensa tietojen luovuttamisesta asiakastietojärjestelmän kautta. Asiakastietojärjestelmään tietoja tallettanut taho vastaa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 109/2018 vp

Helsingissä 13.11.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri